

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД**

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 051/430-100; e-mail: pedagogski.zavod@rpz-rs.org

Подручна канцеларија Фоча, цара Душана бб, e-mail: a.stankovic@rpz-rs.org

Датум 29.12.2014. године

**Анализа Извјештаја о извршеној инсталацији антивирус програма
у основним школама Републике Српске које су укључене у пројекат
«Доситеј – Фаза I»**

Теоријски увод

Када говоримо о савременом систему образовања треба имати на уму да су његове основне функције оспособљавање сваког младог човјека за друштвену праксу, укључивање у друштвену подјелу рада и друштвени живот како би што потпуније испољио своју личост. Неопходно је сваком младом човјеку омогућити да стекне и развија компетенције за XXI вијек.

Стога је модерну наставу XXI вијека немогуће замислити само уз уџбеник и предавача. Желећи да омогући развој образовног система и да ученицима и наставницима обезбиједи окружење за учење у коме се учи на више начина користећи различите изворе знања Министарство просјвете и културе је 2012. године финансирало пројекат „Доситеј“ у оквиру којег су основне школе у Републици Српској опремљене електронским учионицама. Школе су у складу са бројем ученика опремљене са једном до десет електронских учионица. Свака учионица садржи 25 ученичких рачунара (СМРС) и један наставнички лаптоп рачунар. Сви рачунари су умрежени – ученички рачунари повезују се бежичним путем, а наставнички кориштењем кабла. Свака учионица опремљена је дакле рутером и ормарићем за чување опреме и пуњење ученичких рачунара.

Пројекат је до сада имао двије фазе:

- У оквиру Фазе I – опремљено је 65 школа,
- У оквиру Фазе II – опремљено је 60 школа.

Планирана је и трећа фаза у оквиру које ће бити опремљене преостале школе у Републици Српској.

У оквиру пројекта за наставнике је обезбијеђена обука за рад у електронској учионици. При томе су школе саме предлагале наставнике за обуку (минималан број наставник који су завршили обуку је једнак броју учионица којима је школа опремљена, а максималан је два пута већи). Поред ове обуке организована је и обука за ИТ администраторе. Свака школа предложила је једног или два ИТ администратора који су обучени за пружање техничке подршке за рад у е-учионици. За сваку школу организована је и спроведена и педагошка обука током које су наставници стицали практична знања како да рад у овој учионици укомпонују у наставни процес како би се што лакше остварили исходи учења.

Током Фазе I није била обезбијеђена интернет конекција. Обзиром да је она обезбијеђена током Фазе II у ову фазу пројекта укључене су и школе из Фазе I и то тако што је интернет конекција обезбијеђена за све школе из Фазе I и Фазе II. Самим тим, проблем антивирус софтвера, који су на рачунарима из Фазе I били инсталирани, а чије су лиценце у међувремену истекле, постао је значајнији. Стога су за школе из Фазе I обезбијеђени антивирус пакети који садрже нови антивирус програм за све ученичке и наставничке рачунаре, као и упутство за инсталацију и активацију истих. Ови пакети школама су прослијеђени електронски почетком септембра мјесеца 2014. године, а школама је препоручено да се организују и изврше инсталацију овог софтвера.

Циљ истраживања

Имајући у виду значај антивирус програма за исправно функционисање рачунара спроведено је истраживање чији је **циљ** утврђивање чињеничног стања у организацији и реализацији инсталације антивирус програма у основним школама из Фазе I пројекта „Доситеј“.

У складу са постављеним циљем **предмет анализе** се односи на утврђивање: броја рачунара на којима је програм успјешно инсталиран; броја школа у којима је/није обезбијеђена интернет конекција; броја технички неисправних рачунара.

У складу са постављеним циљем и предметом, а на основу прикупљених Извјештаја о извршеној инсталацији антивирус програма који су доставиле свих 65 основних школа које су укључене у пројекат „Доситеј–Фаза I“, формирана је база података и извршена наративна анализа.

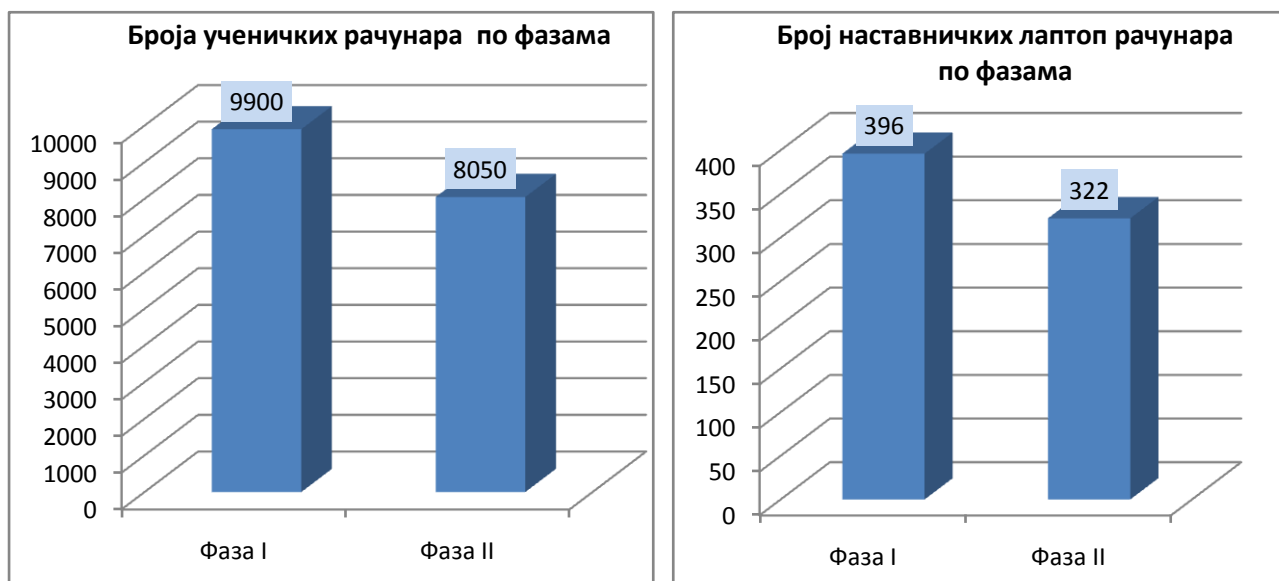
Резултати истраживања

У складу са дописом број 07/2.01/01-614-531/14 од 10.11.2014. године који је Републички педагошки завод упутио основним школама у Републици Српској које су укључене у пројекат „Доситеј“ током мјесеца новембра и децембра свих 65 школа из Фазе I пројекта су достављале извјештај на основу којих је урађена анализа.

Табела1. Укупан број школа и рачунара којима су школе опремљене у оквиру пројекта

Пројекат "Доситеј"	Број школа које су укључене у пројекат	Број рачунара којима су школе опремљене		
		Ученички рачунари (СМРС)	Наставнички лаптоп рачунари	Укупно:
Фаза I	65	9900	396	10296
Фаза II	60	8050	322	8372
Укупно:	125	17950	718	18668

Дијаграм 1. Број рачунара по фазама

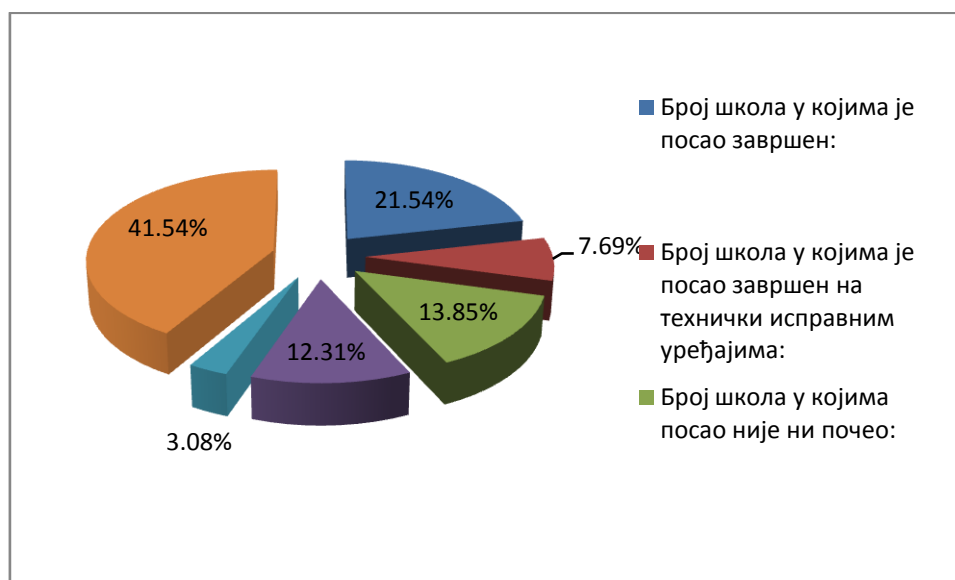
У првој Фази I пројекта опремљено је 65 основних школа са 9900 ученичких и 396 наставничких лаптоп рачунара, што је укупно 10296 рачунара.

У Фази II пројекта опремљено је 60 школа са 8050 ученичких и 322 наставничка рачунара, што је укупно 8372. Свих 125 школа опремљено је са укупно 17950 ученичких и 718 наставничких рачунара, што је укупно 18668 рачунара.

Табела 2. Подаци о броју школа у којима је посао завршен, није завршен или је половично завршен

Број школа у којима је посао завршен	14	21.54%
Број школа у којима је посао завршен на технички исправним уређајима	5	7.69%
Број школа у којима посао није ни почео	9	13.85%
Број школа у којима инсталација није почела због техничких проблема са интернетом	8	12.31%
Број школа у којима инсталација није почела због поплава	2	3.08%
Број школа у којима је инсталација у току	27	41.54%
УКУПНО:	65	100%

Дијаграм 2. Број школа у којима је посао завршен, није завршен или је у току

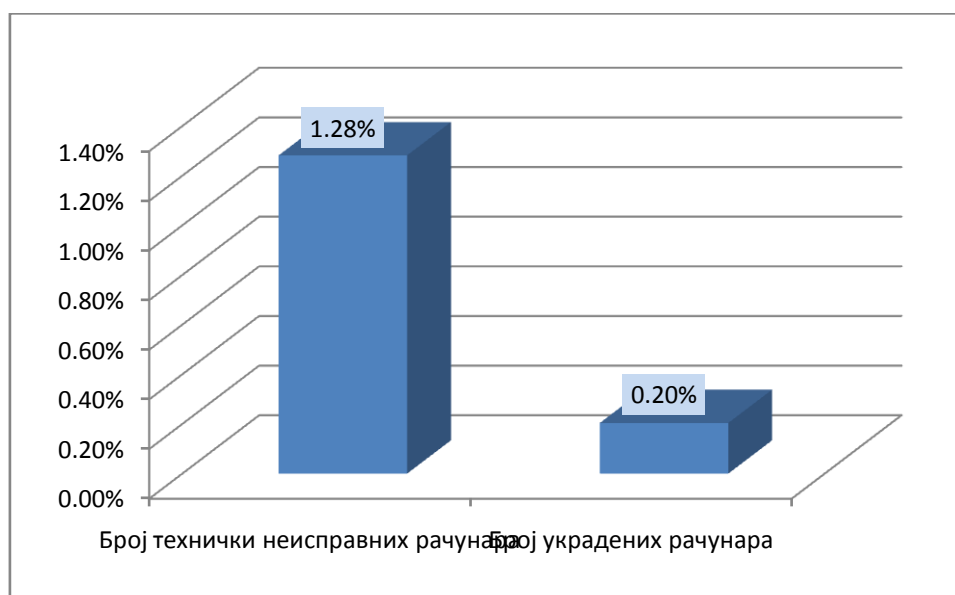

Од 65 школа које су у пројекат укључене у Фази I њих 14 (20,00%) је успјешно завршило инсталацију новог антивирус софтвера на свим рачунарима.

Табела 3. Подаци о броју неисправних/украдених рачунара:

Број школа које посједују неисправне рачунаре	6	9.23%
Број технички неисправних рачунара	132	1.28%
Број школа у којима су украдени рачунари	1	1.54%
Број украдених рачунара	21	0.20%
УКУПНО:	153	1.49%

Дијаграм 3. Процент технички неисправних и украдених рачунара

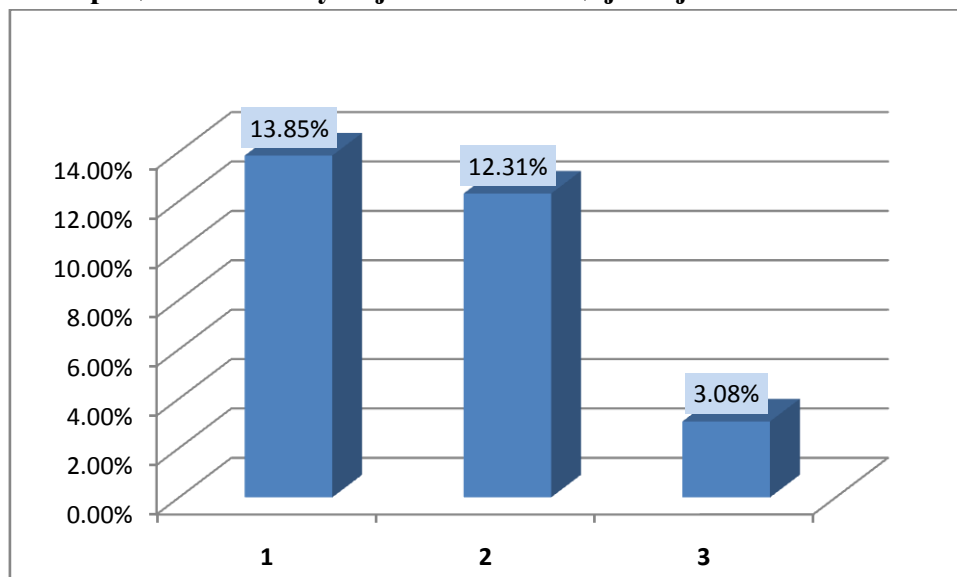
У 6 школа (9,23%) један број рачунара, тачније њих 132 (1,28%) је технички неисправано. Од тога је 100 ученичких и 4 наставничка рачунара (4 електронске учионице) претрпело тоталну штету у мајским поплавама, док су остали технички неисправни рачунари прослијеђени у компанију Ланако на поправку.

У једној школи (1,54%) украден је 21 (0,20%) рачунар.

Табела 4. Подаци о школама у којима процес инсталације није почео

1	Број школа у којима процес инсталације није почео	9	13.85%
2	Број школа у којима процес инсталације није почео због проблема са интернетом - непостојање интернет конекције	8	12.31%
3	Број школа у којима инсталација није почела због поплава	2	3.08%
УКУПНО ШКОЛА:		19	29.23%

Дијаграм 4. Процент школа у којима инсталација није почела

Укупно у 19 школа (29,23%) процес инсталације није ни почео.

Од тога у 8 школа (12,31%) проблем представља непостојање интернет конекције. Школе раде на отклањању проблема, па ће након тога почети са инсталацијом.

У двије школе (3,08%) процес инсталације није почео због проблема које су изазвале мајске поплаве. Школе су у фази реконструкције и инсталацију ће обавити чим се створе услови.

9 школа (13,85%) у Извјештају нису навеле разлоге за неотпочињање поступка инсталације.

У 27 школа (41,54%) посао инсталације је у току. Као главни разлог дугог трајања процеса школе наводе кашњење са обезбјеђивањем интернет конекције, обимност посла због великог броја рачунара којима школе располажу, али и кашњење са почетком инсталације.

Закључак

Реализацијом пројекта „Доситеј“ основне школе добиле су вриједну опрему, а наставници прилику да модернизују наставу. Као и свако друго наставно средство и електронска учионица захтијева одржавање. Стога је неопходно извршити инсталацију антивирус софтвера на све рачунаре. Неке школе овај посао нису довољно озбиљно схватиле, појавио се проблем ко треба и ко је и да ли је плаћен за обављање посла. У школама овај проблем је рјешаван на више начина:

- у неким школама инсталацију су извршили или извршавају наставници информатике,
- у неким учитељи и наставници који опрему користе,
- негдје запослени који су у оквиру пројекта прошли обуку за ИТ администраторе,
- негдје су то радили наставници и ученици у оквиру информатичке секције,
- у неким школама посао није ни организован ни реализован.

Неопходно је израдити прецизно упутство у којем ће за наредне двије године (за тај период је обезбијеђен антивирус програм) школе обавезати да инсталацију организују и изврше.

Извјештај припремила:
Инспектор-просјетни савјетник за информатику
Александра Станковић